

Το Τμήμα του Πλαισίου Αναφοράς

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ “ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΥΡΗΝΕΣ”

Η εισαγωγή των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στο εκπαιδευτικό σύστημα και η άριστη, δόκιμη και συνετή χρήση τους είναι ένα θέμα σημαντικό για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.). Ο Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου συνεισφέρει στην προσπάθεια αυτή προσφέροντας προγράμματα επιμόρφωσης, υλοποιώντας παρεμβατικά προγράμματα στα σχολεία και παρέχοντας υποστήριξη μέσα από υποστηρικτικό υλικό και διαδικτυακά μαθησιακά περιβάλλοντα. Το Πρόγραμμα Καινοτόμα σχολεία και Εκπαιδευτικοί πυρήνες, αποτελεί συνέχεια της προσπάθειας αυτής, δίνοντας έμφαση στην εμπλοκή της Διεύθυνσης του σχολείου και ομάδας εκπαιδευτικών, με γνώμονα τη δημιουργία κουλούρας στη σχολική μονάδα για την εισαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων διδασκαλίας και μάθησης με τις Τ.Π.Ε.

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση των εκπαιδευτικών για βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, στην υποστήριξη και αναγνώριση των προσπαθειών της σχολικής μονάδας για αποτελεσματική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και στην προώθηση και ανταλλαγή καλών πρακτικών. Μέσα από τα εργαλεία του Προγράμματος για αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας ως καινοτόμου οργανισμού στην αποτελεσματική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση, αναμένεται ότι θα ενισχυθεί η αυτοβελτίωση της σχολικής μονάδας ευρύτερα.

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στο παρόν έγγραφο περιγράφεται το Πλαίσιο αναφοράς για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. σε μια σχολική μονάδα στην Κύπρο. Το Πλαίσιο αναπτύχθηκε για να ενισχύει το Πρόγραμμα Καινοτόμα σχολεία και Εκπαιδευτικοί πυρήνες που προσφέρει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, αλλά και να υποστηρίξει την ίδια τη σχολική μονάδα, η οποία αντικρίζεται ως ένας ζωντανός οργανισμός που μπορεί να προβαίνει σε καινοτόμες δράσεις σε μια προσπάθεια συνεχούς αυτοβελτίωσης.

Για την ανάπτυξη του Πλαισίου, μελετήθηκαν διάφορα Πλαισία αναφοράς (Frameworks) ή/και Εργαλεία αυτοαξιολόγησης (Self-Assessment tools) για τα θέματα αξιοποίησης και ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στις σχολικές μονάδες από τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Το παρόν Πλαίσιο είναι προσαρμοσμένο για τον χώρο της κυπριακής εκπαίδευσης και σπράχτηκε κυρίως στην εργασία που έγινε από το National Centre for Technology in Education στην Ιρλανδία (e-Learning Roadmap) και στην εργασία που διεξάγεται από το European Commission Joint Research Centre (JRC) - Institute for Prospective Technological Studies για ένα κοινό «European Reference Framework for Digitally-competent Educational Organisations» (έγγραφο εργασίας υπό εξέλιξη).

Σκοπός της ανάπτυξης του Πλαισίου αναφοράς είναι να μπορεί να αξιοποιηθεί σε πολλαπλά επίπεδα και να αποτέλεσει τη βάση δημιουργίας διάφορων εργαλείων αυτοαξιολόγησης, καθοδηγητούς και αναφοράς για τα θέματα αποτελεσματικής αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. στα σχολεία της Κύπρου. Η διαδικασία ανάπτυξης Σχεδίου δράσης και δυναμικών εργαλείων αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας στοχεύει να επιτρέψει στη σχολική μονάδα να λεπτουργήσει ως ένας καινοτόμος οργανισμός, ο οποίος θα έχει την ικανότητα να αξιοποιεί τις Τ.Π.Ε. για την επιπλέον υλοποίηση των στόχων του και καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα.

- Αναμένεται ότι το παρόν Πλαίσιο (είτε αυτούσιο ως έγγραφο αναφοράς είτε τα εργαλεία που θα προκύψουν από αυτό) θα μπορεί να αξιοποιηθεί από πολλαπλούς **χρήστες**, όπως:
- τη σχολική μονάδα και ειδικά από τη Διευθυντική ομάδα τους εκπαιδευτικούς του σχολείου
- τους Εκπαιδευτικούς πυρήνες ή τους Συντονιστές εκπαιδευτικούς για τις Τ.Π.Ε.
- το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και τους Λειτουργούς του (π.χ. τους Υποστηρικτές Λειτουργούς για το Πρόγραμμα)
- τους Επιθεωρόπτες και άλλα στελέχη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- τους Συμβούλους Πληροφορικής που υποστηρίζουν τα σχολεία

και για διάφορους **σκοπούς**, όπως:

- την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, με στόχο την αυτοαξιολόγηση και αυτοβελτίωση
- την ετοιμασία Σχεδίου δράσης του σχολείου για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.
- την ετοιμασία προγραμμάτων στήριξης και επαγγελματικής ανάπτυξης του προσαποκού του σχολείου
- την τελική αξιολόγηση του Προγράμματος Καινοτόμα σχολεία και Εκπαιδευτικοί πυρήνες και την αντίστοιχη πιστοποίηση των σχολικών μονάδων (με τις ανάλογες διαβαθμίσεις).

Είναι σημαντικό κατά την αναφορά/χρήση του Πλαισίου αυτού για οποιονδήποτε σκοπό, ο χρήστης να προσπαθήσει να δει αντικειμενικά την υφιστάμενη κατάσταση και να φροντίσει να έχει τα απαραίτητα τεκμήρια που να υποστηρίζουν την άποψή του.

Σημειώνεται ότι τα τέσσερα (4) επίπεδα που αφορούν στους δείκτες των πέντε (5) τομέων ακολουθούν εξελικτική διαβαθμίση της ικανοποίησης του κάθε δείκτη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Πλαίσιο αναφοράς για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη σχολική μονάδα

Πλαίσιο αναφοράς για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη σχολική μονάδα

Βασικό	Ενισχυτικό	Διαμορφωτικό	Μετασχηματιστικό
Διαδικασία Διδασκαλίας και Μάθησης			
Θεωρητικό υπόβαθρο	Οι εκπαιδευτικοί έχουν μια βασική κατανόηση για τις Τ.Π.Ε. και ενδέχεται να το πάνε στην ρητοποίησή τους στη διδασκαλία.	Αριθμός εκπαιδευτικών κατανοούν και εφαρμόζουν τη χρήση των Τ.Π.Ε. στην Αναλυτική Προγράμματα για βελτίωση της διδασκαλίας και μάθησης (π.χ. προσωπαίστες πολύτιμων παρουσιάσεις μεών διαδραστικού πίνακα).	Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί κατανοούν και εφαρμόζουν μεθόδολογες ενσυμβάσεις των Τ.Π.Ε., για να ενισχύουν τη μαθησική διαδικασία, όπου ο μαθητής διαδραματίζει ενεργή ρόλο στη διαδικασία της μάθησης.
Μαθησιακός σχεδιασμός	Μικρός αριθμός εκπαιδευτικών συμπειθαρεύεται τη θέματα ενσυμβάσεις των Τ.Π.Ε. στην σχεδιασμό και προγραμματισμό των διδασκαλικών ενοτήτων τους. Οι μαθησιακές δραστηριότητες έχουν εμβόλιμο χαρακτήρα και εφαρμόζονται ευκαρπά.	Η ενσυμβάση των Τ.Π.Ε. λαμβάνεται υπόψη από αρκετούς εκπαιδευτικούς ως ένας ομανικός παράγοντας στην σχεδιασμό των διδασκαλικών ενοτήτων.	Η μεγάλη πλειοψηφία των εκπαιδευτικών αναπτύσσει τον σχεδιασμό των διδασκαλικών ενοτήτων, στη βάση συγκεκριμένων μεθοδολογιών ενσυμβάσεων των Τ.Π.Ε.
Αξιοποίηση από εκπαιδευτικούς	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν, κυρίως, τους υπολογιστές αποστολιστικά ή ευκαρπά, χωρίς είναι μέρος της καθημερινής διδασκαλίας τους πρακτικά.	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. στην προετοιμασία του μαθητή τους αλλά και για τη διδασκαλία πρακτικής τους. Επιτρέπεται, χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. ως εργαλείο για τους ίδιους τους μαθητές, ως ενίσχυση των μαθησιακών δραστηριοτήτων.	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. για να παρέχουν ευκαρπίες μάθησης μέσα από σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις, διανορμοφούν τις δραστηριότητες τους: διαθέματα, ανακάλυψη, οικοδύναμη κ.α.
Αξιοποίηση από μαθητές	Η επιρροή των μαθητών με τις Τ.Π.Ε. είναι ευκαρποί ή αποστολιστικοί. Η κρίση των Τ.Π.Ε. έχει ως στόχο, κυρίως, την εκμάθηση βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων ή την εμπιστοσύνη/έξαρση σε υποκεκριμένες έννοιες.	Οι μαθητές χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. σε μια ποικιλή και αυστηματική βάση. Έχουν την καρδιά τα συνεργαστικά (σε επίπεδο ιδίων και έξω), για να δημιουργήσουν ένα κοντά έργο/αποτέλεσμα στα πλαίσια των μαθησιακών δραστηριοτήτων.	Η εξισύνη των Τ.Π.Ε. από τους μαθητές είναι στοχευμένη, συστηματική και γίνεται σε πολλούτα επίπεδα: ομάδας, τάξης, σχολικής μονάδας. Δίνεται έμφαση στην κρίση των Τ.Π.Ε. για δημιουργία, συνεργασία και παρουσίαση των εργασιών και έργων των μαθητών.
Αξιολόγηση στη διδασκαλία και μάθησης	Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου φαρμάζουν τις ασκήσεις και τα δοκίμια αξιολόγησης, όπως αυτές πραγματοποιούνται από το Α.Π., και ληφθούν βάσει αυτών των γονείς για την επίδοση του παιδιού τους.	Οι εκπαιδευτικοί της σχολείου χρησιμοποιούν κανονισμές προσεγγίσεις ζεύγλωσης που και τα καθημερινά διαλέγουν της και για τη μάθηση (αποδημόρηση, επερροφάση, αναστοχασμό κ.λ.) με στόχο την εξασφαλισμένη και αυστηματική ανταρρόδοση για κάθε μαθητή για βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.	Οι εκπαιδευτικοί της σχολείου φαρμάζουν την κρίση των Τ.Π.Ε. μέσω αναπόσπαστης της σύντομης διαδικασίας διεξαγωγής και η αποτέλεσμα μεταξύ των μαθητών.
Αναδιαρρόφωση μαθησιακού περιεχομένου	Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου αξιοποίησαν εισηγήσεις, όπως αυτές πραγματοποιούνται μέσα από την Επιθεωρίτη / Συμβούλους, με μηρύς προσοργίες.	Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σχεδίζουν διάκες των μαθησιακών εισηγήσεων, επηρροφήσαντας υπομνήμες της Τ.Π.Ε. και εμπλέκοντας την σχεδιαστική διαδικασία της εκπαίδευσης.	Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου δημιουργούν διάμορφους μάθησης προτύπους για τη διασφάλιση της ενισχυτικής περιεργασίας.
Εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό	Υπόχρει διεθέσιμο, περιφραγμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό. Το σχολείο αξιοποίει άδειες χρήστης λογισμικών προγραμμάτων σε κεντρικό επίπεδο, όπως αυτά πρεράγονται από την Υ.Π.Π. ή που οι εκπαιδευτικοί απέκταναν από διαστάση.	Το σχολείο έχει συλλέξει από διφόρες πηγές και έχει διαθέσιμο το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο είναι εργαστημένο για την επίδοση του μαθητή.	Υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε πλούσιο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο είναι εργαστημένο για την καπούρωση των μαθητών μέσω απλών πληρωμών.

Διοίκηση και Ηγεσία

Οργανισμός	Το άρθρο του σχολείου για τις Τ.Π.Ε. επικεντρώνεται, κυρίως, στον εξοπλισμό με πλεκτρονικούς περιφερειακούς και οπτικοδιακοπικούς μέσα.	Το σχολείο έχει ένα άρθρο για τη χρησιμοποίηση και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.	Το σχολείο του σχολείου δημιουργείται μέσα από σύγχρονες και κανονισμές εκπαιδευτικής πρακτικής, καθώς επίσης και για τη δημιουργία του κατόλληκον κλίματος και κουλτούρας στο σύνολο της σχολικής μονάδας για τις Τ.Π.Ε.. Το άρθρο του σχολείου κανονίζεται σε όλη τη σχολική κοινότητα και άλλους εμπλεκόντας φορείς, οι οποίοι το απέρισαν στην πράξη.
Σχεδιασμός	Το σχολείο έχει ένα τυπικό σχέδιο δράσης για τις Τ.Π.Ε., το οποίο είναι αποστολιστικό και επικεντρώνεται στην χρήση των Τ.Π.Ε. ως εργαλείου διδασκαλίας δεξιοτήτων, τόσο από την απόκτηση όπως από την αποτελεσματική διαδικασία.	Το σχέδιο δράσης του σχολείου για τις Τ.Π.Ε. περιγράφεται με τους οπαίδευτες ύπαρχούσες δράσεις του σχολείου μεταπομόνια για διεύρυνση των διαδικασιών της στη μάθηση.	Το σχέδιο δράσης του σχολείου αποτελείται από τους απόκτηση της σχολικής μονάδας, για τη δημιουργία μέσω αποτελεσμάτων της διδασκαλίας και της βελτίωσης των μαθητών.
Ρόλος Διευθυντικής ομάδας	Η διοίκηση του σχολείου δένει έκεινούς στα δέκτησης στη διαδικασία δράσης.	Η διοίκηση του σχολείου στηρίζει και διευκολύνει τη διαδικασία δράσης.	Η διοίκηση του σχολείου διαθέτει διαδικασία δράσης για τη διασφάλιση της εκπαίδευσης.
Ενεργός εμπλοκή	Μικρός αριθμός εκπαιδευτικών εμπλέκεται στην ανάπτυξη ενός τυπικού σχέδιου δράσης του σχολείου για τις Τ.Π.Ε. Οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί εμπλέκονται εντελώς.	Η διοίκηση του σχολείου συμμετέχει στη διαδικασία δράσης.	Ο σχεδιασμός, ο υλοποίηση και η παρακολούθηση της διαδικασίας δράσης γίνεται στη διάσταση της σχολικής κοινότητας.

Κουλτούρα Σχολείου

Τεκμηρίωση / Διάχυση	Δεν είναι διαδικτική η εκπαιδευτική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.	Είναι εμφανής η εκπαιδευτική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία πράξη σε επίπεδο της διδασκαλίας, π.χ. εργασίες μαθητών στην τάξη.	Το σχολείο μοράζει ίδες και καλές πρακτικές πέρα από τα άριθμα της σχολικής κοινότητας.
Στάσεις εκπαιδευτών	Οι εκπαιδευτικοί κατέχουν βασικές δεξιότητες για τις Τ.Π.Ε., αλλά περιέχουν αυτοπεποίθηση για την εφαρμογή των στάσεών τους στη διδασκαλία.		